

**HEMŞİRELİK KONGRE VE SEMPOZYUMLARINDA SUNULAN
ARAŞTIRMALARIN İNCELENMESİ**

Süheyla Altuğ ÖZSOY*

Aycan KARAASLAN**

ÖZET

Bu çalışmada, ülkemizde 1985 yılından bugüne dek düzenlenmiş olan tüm hemşirelik kongre ve sempozyumlarında sunulan araştırmaların, bilimsel araştırma tekniklerine ne derece uygun olduğu incelenmiştir.

Araştırma düzeni kriterleri bakımından tam olarak değerlendirilen çalışmaların oranı 10.30, eksik olanların oranı ise 80.90'dır. Araştırmaların 72.12'sinde evren, 75.15'inde örneklem seçim tekniği belirtilmemiştir. En çok hastalar (31.52) denek grubu olarak alınmış, araştırmaların 45.45'inde 1-100 arası denek ile çalışılmıştır. Ayrıca araştırmaların 38.48'inde sadece yüzde dağılımlar kullanılmış. 3.03'ünde ne tür bir istatistik yöntem kullanıldığı belirtilmemiştir.

Bu bulgular sonucunda araştırmacılara ve kongre bilimsel kurullarına önerilerde bulunulmuştur.

Araştırma. herhangi bir sorunu aydınlatmak, bir soruna çözüm getirmek. belirli kavram ve kurallara ulaşılabilmek için, belirli koşullar altında amaçlı, planlı, sistemli yapılan gözlem ve/veya ölçümlerdir (7. 8. 9).

* Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu Halk, Sağlığı Hemşireliği ABD

** Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu Psikiyatri Hemşireliği ABD [Yrd.Doç .Dr]

Araştırmaların bilime. bilimin araştırmalara katkıları tartıılmaz bir gerçektir. ir ara bmmnın onuçlarının geçerli ve güvenilir olabilmesi için. bilim el yöntemlerden ger gi kadar yararlanılmalıdır. Bilim el olmayan bir ara lırma hiç bir yarar sağlamaz, yalnız zaman ve para tüketimine neden olur (7. 8).

Ara urma aynı zamanda bilgi. beceri ve deneyim isteyen bir süre _ lir. Ara tırna sür cinin hem ir lik alanındaki i Levinin i e. hem ir lik hizmeti ri kalit sin ve hem irclik me leğinin toplumdaki tüsürne katkı sağlayabileceği. tartı ma getirmeyecek kadar ortadadır (8. 1 l).

Mesleğtrnizm bilimsel nitelik ta ıma i, hem irelik konu alanlarında bir ysel ve ülke apında yapımı ara tırmaların ayıca oüaltılması ve ara urma sonu larının hem irelik bakım standardını yük ltrnedc kullanımıyla mümkündür.

Ülkemizde. h m irelik alanında ciddi ve i tematık ara tırmaların ortaya çıkması. Hem irelik Yüksek Okullarının kurulu undan onra başlarm br. Bu okullarda görevli hem irelerini, akademik derece alma tsteği il . ara tırmaların sayısında bir arlı olduğu gözlenmiştir (1, 12).

Ara tırma. hem irelik biliminin ilerlemesi nd temeldir. Bilimsel ara tırmalar zaman i teyen alı malardır. Ge rliklert sayıca artışları ilc değil, nitelikli olmalarıyla i patlarur (2. 5. 10).

Ara urma bil inin ortaya çıkarılması. kullanılabilmesi için bir araçtır. Hemşir lik mesleğiride. araştırma bulgularının yararlı ve kullanılabilir olma i, in anı anlamayı ve bakı aç ını geli tirmeyi ağıladığı öl üdc değerledlr (6, 10).

ARAŞTIRMANIN AMACI

H m irelik alanında yapılan araştırma sonu ların ne derece kullanılabilir olduğu tar" i ılınakta olan bir konudur. unun yanısıra yapılan ara tırmaların bilim el ölçütlere uygun olup olmadığının da ele 'alınması gerekmektedir.

Bu a// mada. ülkermd 1985 yılından bugüne dek düz nlenmi ol n tüm Kongre ve sempozyumlarda sunulan ara tırmaları. bilimsel ara tırma t İmiiderine ne derece uygun olduğu İncelerimi tir.

GEREÇ VE YÖNTEM

1. Araştırmanın tipi

Bu araştırma, bir kayı araştırması olup, tanımlayıcı ve retrospektif türde bir çalışmadır.

2. Araştırmanın evreni

Araştırmanın evrenini, bugüne dek hemşirelikle ilgili tüm kongre ve sempozyumlarda özel bildiri yada poster şeklinde sunulan araştırmaları kapsayan ve incelemeler oluşturmaktadır. Kitaplan basılmış bulunan tüm hemşirelik kongre ve sempozyumları araştırma kapsamına alınmıştır. Bu kongre ve sempozyumları urılardır:

- I.Ulusal Hemşirelik Kongresi-1985
- II. Ulusal Hemşirelik Kongresi-1990
- III. Ulusal Hemşirelik Kongresi-1992
- L. Ulusal Hemşirelik Eğitimi Kongresi-1986
- II.Ulusal Hemşirelik Eğitimi Kongresi-1992
- L.Ulusal Cerrahi Hemşirelik Sektör Sempozyumu-1988
- II. Ulusal Cerrahi Hemşirelik Sektör Sempozyumu-1990
- I.Ulusal Ana ve Çocuk Sağlığı Sempozyumu-1992
- Sağlık Yaşlanma Sempozyumu-1992

3. Araştırmanın örnekleme

Araştırmada, olasılıksız örnekleme tekniği kullanılmış olup, örneklemde dikkate alınmayan kalan toplam 330 araştırmacı incelenmiştir.

4. Araştırmanın sınırları

Söz konusu kongre ve sempozyumlarda, bildiri yada poster şeklinde sunulmuş olan makale ve derlemeler çalışmanın kapsamına alınmamıştır.

5. Veri toplama

Veri toplama aracı olarak, konu ile ilgili literatür taranarak oluşturulan bir anket formu kullanılmıştır. Bu form 29 sorudan oluşmuştur.

Anket formu yardımı ile her araştırma tek tek incelenip veri kodlama formuna getirilmiştir. Kodlanmış olan bu verilerin yüzde dağılımlarına ve istatistik analizlere dönüştürülmesi bilgisayarda yapılmıştır.

BULGULAR VE TARTIŞMA

1. Araştırmaların özelliklerine göre incelenmesi

Tablo i. Araştırmaların özelliklerine göre dağılımı.

ARAŞTIRMALARIN ÖZELLİKLERİ

Kongreler	Sayı	
I.Ulusal Hemşirelik Kongresi	37	11.21
II.Ulusal Hemşirelik Kongresi	76	23.03
III.Ulusal Hemşirelik Kongresi	90	27.27
Hemşirelik Eğitim Kongresi	14	4.24
Henriette Hemşirelik Kongresi	17	5.15
Ulusal Ana ve Çocuk Sağlığı Sempozyumu	28	8.48
Yaşlılara Sağlık Sempozyumu	22	6.67
Uluslararası Cerrahi Hemşirelik Sempozyumu	23	6.97
Uluslararası Cerrahi Hemşirelik Sempozyumu	23	6.97
OKULLAR		
Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu	85	25.76
Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu	32	9.70
İst.Üniv.Florance Nightingale Hemşirelik Yüksekokulu Sivas	58	17.58
Cumhuriyet Hemşirelik Yüksekokulu	39	11.82
GATA Hemşirelik Yüksekokulu	14	4.24
Erzurum Atatürk Hemşirelik Yüksekokulu	5	1.52
Karma	15	4.55
Sağlık Kurumları	41	12.42
Sağlık Meslek Yüksekokulları	41	12.42
ANA BİLİM DALLARI		
Temel ilke ve uygulama	30	9.09
Kadın Hastalıkları ve Doğum Hemşireliği	40	12.12
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği	34	10.30
Hastalıkları Hemşireliği	20	6.06
Cerrahi Hemşireliği	36	10.91
Psikiyatri Hemşireliği	32	9.70
Laik Sağlık Hemşireliği	29	8.79
Hemşirelikte Eğilim	3	0.91
Hemşirelikte Yönetim	1	0.30
Karma	64	19.39
Sağlık Kurumları	41	12.42
TOPLAM	330	100.00

Kongrelere en yüksek katılım Ulusal Hemşirelik kongreleri olup, bu oranlar 1. Ulusal Hemşirelik Kongresinde 21.03, II. Ulusal Hemşirelik Kongresinde 23.03, III. Ulusal Hemşirelik Kongresinde 27.07'dir.

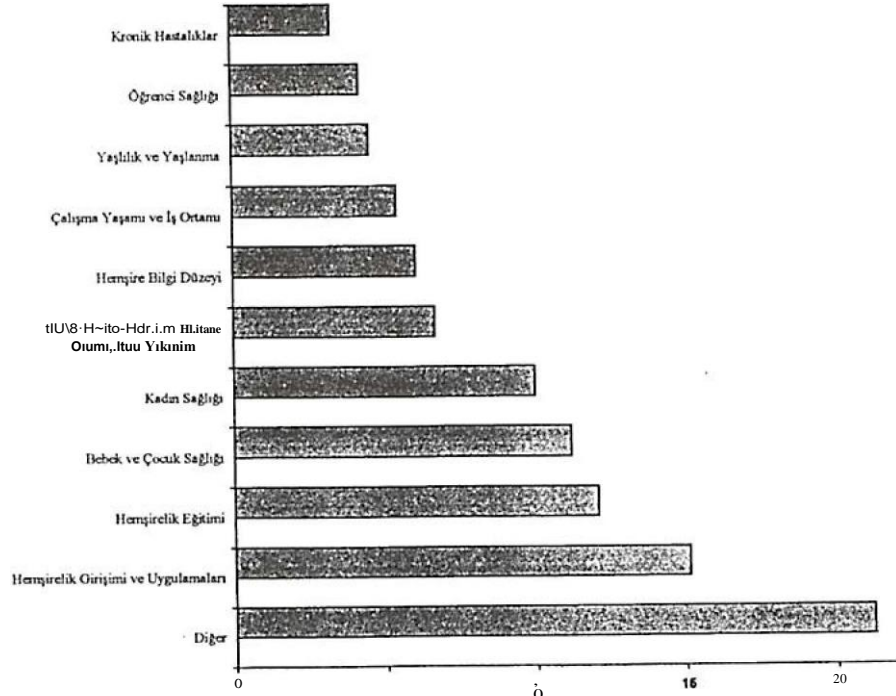
3.

Okulların kongrelere katılım oranlarına bakıldığında 25.76 ile Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu ilk sırada yer almaktadır.

Araştırmaların Ana Bilim Dallarına göre dağılımında ise 19.39 ile karma çalışmaların yapıldığı görülmektedir (Tablo 1).

Yapılan araştırmaların 38.48'j tek kişi tarafından yapılmıştır. 30.61 'i ise iki kişinin ortak çalışmasıdır.

Araştırmaların konularına incelendiğinde 15.15 ile birinci sırada hemşirelik girişimi ve uygulamalarının geldiği, ikinci sırada 12.12 ile hemşirelik eğitimi, üçüncü sırada 11.21 ile bebek ve çocuk sağlığı konularının yer aldığı görülmektedir (Grafik 1). 1977-1986 yılları arasında ABD'de yapılan bir araştırmada da 10 yıl içinde yapılan hemşirelik araştırmalarında hemşirelik girişimi ve uygulamalarının en çok ele alınan konu olduğu saptanmıştır (4).

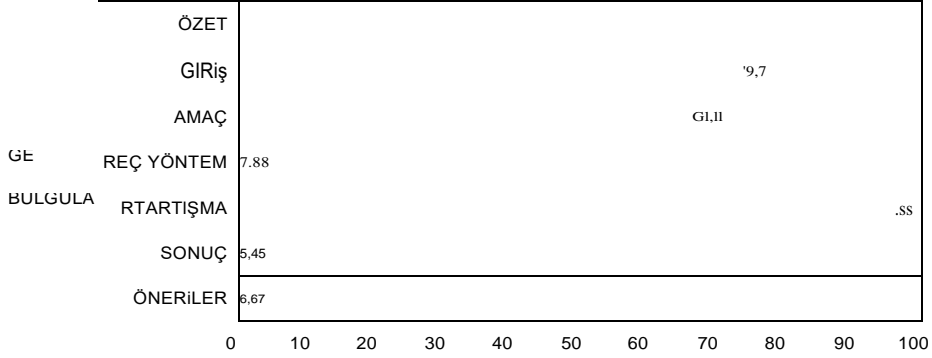

Grafik 1. Araştırmaların Konularına Göre Dağılımı

2. Araştırmaların Bilimsel Tekniklere Uygunluğuna Göre İncelenmesi

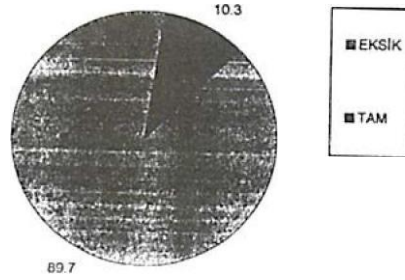
Araştırmaların 78.9'unun zelinin olmadığı. 49.70'inde efi ri başlı '1 yazıtınadığı: 11.52'sinde amacın belirtilmedPi: 63.63'ünün ara tırmarun herhangi bir yerinde amaçtan öz ettiği: 2.42'sinin gere ve yöntem blmnnn olmadığı ve 7.88'inin gere ve yöntem başlağı koymadığı. 6.36' ın ba lık kullanmadan b il ular ve arlı ma bölümüne lirdiği; 14.55'inin ara tırmanın sonucunda öz etrnecdi: 16.67' inin n ristnin olmadığı saptanmı tır (Grafik 2).

DBAŐIKSIZ

Grafik 2. Ara ırmaların Ara ırma Düzeni Kriterleri n Göre Dağılımı (%)

Grafik 2'de belirtilen araştırma düzeni kriteri rinden] v ya daha fazla sayıda özelliğin ksık olduğu araştırmaların oranı 89.70'dir (296 ara tırma). Bu kriterlerden yalnızca zet bölümü ek ik olanların düz ni tam kabul edilmiştir. Çünkü bazı kongr lerde zet istenrnerri tır (Grafik 3).

Grafik 3. Ara ırmaların Araştırma Düzeninin Tanı ve Ek ik Oluşları na Göre Dağılımı (%)

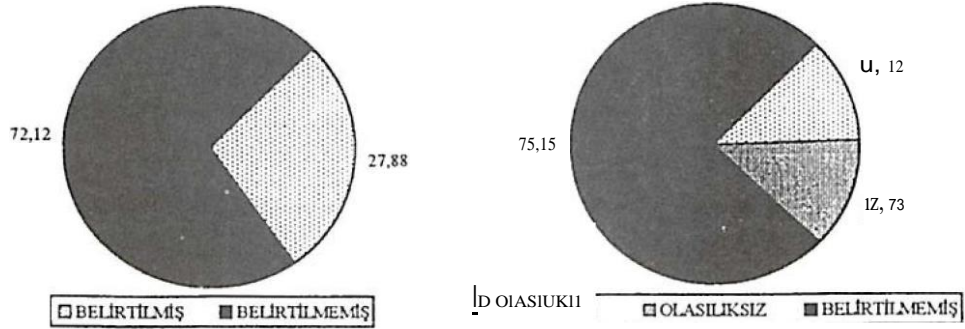
Tablo 2'de görüldüğü gibi, araştırmaların 62.12'sinde amacına göre, 89.70'inde kapsadığı zamana göre ne tür araştırma olduğu belirtilmemiştir. Araştırmaların 73.03'ünde, anket yöntemi ile veri toplanmıştır.

4.

Tablo 2. Araştırmaların Tiplerine Göre Dağılımı

ARAŞTIRMA TİPLERİ		
AMACINA GÖRE	Sayı	Oran (%)
Belirlenmemiş	205	62.12
Tarunlayıcı	89	26.97
Analitik	3	0.91
Tarunlayıcı-Analitik	3	10.00
KAPSADIGI ZAMANA GÖRE		
Belirlenmemiş	296	89.70
Teorik	13	3.97
Retrospektif	16	4.85
Prospektif	2	0.61
Retrospektif-Prospektif	3	0.91
VERİ TOPLAMA BİÇİMİNE GÖRE		
Belirlenmemiş	30	9.09
Kayıtlı	24	7.27
Anket	241	73.03
DeneySEL	23	6.97
Özellik-Anket-Kayıtlı	12	3.63
TOPLAM	330	100.00

Araştırmaların 72.12'sinde evren: 0/075.15'inde örneklem seçim tekniği belirtilmemiştir (Grafik 4).

Grafik 4. Araştırmaların Evren ve Örneklem Seçim Tekniklerine Göre Dağılımı (%)

Tablo 3'de örneği gibi ara tırmaların 45.45'inde 1-100 arası denek ile çalışılmıştır. En ok .alı ılan denek grubu ise 31..52 ile hastalardır.

Tablo 3. Araştırma Dcn klertrın Özellikleri Göre Dağılımı

DE EK SAYISI	Sayı	
Belirlilincmi	15	4-.55
1- 100 ki i	150	45.45
L01 -200 IG i	78	23.67
201 ve Üzeri	87	26.36
DENEK GRUBU		
Öğrenciler	54	16.36
Hem ireler	60	18.18
Hastalar	104-	31.52
aglıklı Bireyler	27	.19
Diger	31	9.39
TOPLAM	330	100.00

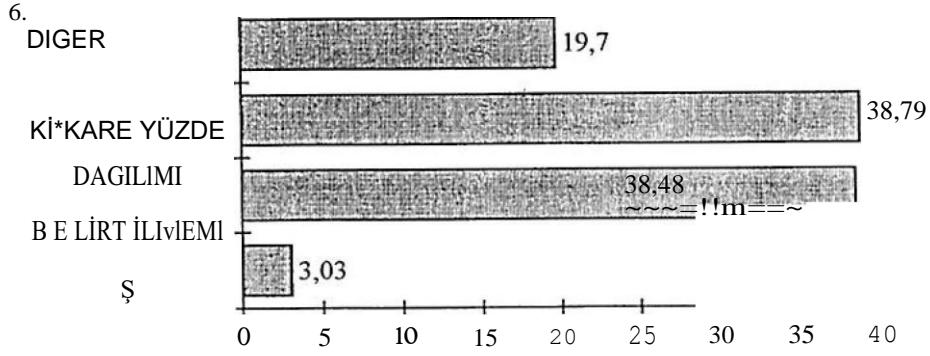
Ara tırmaların 97.58'inde ekil, 93.33'ünde is grafik kullanılmarnı tır. Oysa Mc.Kinney ve urns' iöre iyi hazırlanmış bir grafik. ara urma bulgularının unulmasında diğr yöntemlerden ok daha rü lü bir tkıye sahiptir (3).

Araştırmaların 62.73'ünde 1-6 tablo kullanımı . 6.9Tsinde tablo kullarulmarmşür. Ayrıca tabloların 1.29'unda tablo ba lı'-fı yazılmamıştır.

Araştırmalarda ne tür istatik el analiz tekniklerinin kullanıldı-rı incelendiğinde. 3.03'ünd kullanılan istatiks el yöntemin adı belirtilmemiş. 38.48'inde i e sadece yüzde dağılımlar kullanımı tır. En ok kullanılan istatiks el analiz t kruğt ise 38.7 ile nonpararnetrik le tlerden ki-kare'dir.

Ara tırmalarda kullanılan kaynak sayısına bakıldığında .24'ünün hiç kaynak kullanmadığı. 48.48'inde ise ■ -10 ara i kaynak kullanıldığı saptanmı tır. Ara tırmaların 13.03'ünde sade c Türkç . 4.24'ünde sadece yabancı kaynak kullanıldığı belirlenmi Ur.

Grafik 5. Araştırmaların Kullanılan İstatistiksel Analiz Tekniklerin Göre Dağılımı (%)

3. Araştırmaların bilimsel tekniklere uygunluğunun kongrelere göre dağılımının incelenmesi

Araştırma düzeni kriterlerinin kongrelere göre dağılımına bakıldığında, araştırmacıların çalışmalarında özet, giriş, amaç, gereç, yöntem, bulgular, tartışma ve sonuç başlığı kullanma oranlarında olumlu yönde gelişmenin, Ulusal Hemşirelik Kongrelerinde olduğu görülmektedir. Bu üç kongrede amaç ve sonuç bölümü dışında kalan araştırma düzeni kriterlerindeki artış istatistiksel düzeyde anlamlı bulunmuştur (Tablo 4).

Tablo 5'de görüldüğü gibi, Ulusal Hemşirelik Kongrelerinde amacına ve veri toplama biçimine göre araştırma tiplerinin belirlenme oranları istatistiksel düzeyde anlamlı bulunmuştur. 1 ve II. Cerrahi Hemşirelik Sektöründe Bildirilerinde araştırma tiplerinin kongrelere göre dağılımı, hiçbir farklılık göstermemektedir.

Araştırmacıların evren, örneklem seçimi ve istatistiksel yöntem kullanımının kongrelere göre dağılımı incelendiğinde, Ulusal Hemşirelik Kongrelerinde, sadece araştırma evreninin belirtilen oranındaki artış istatistiksel düzeyde anlamlı bulunmuştur (Tablo 6). Moody ve arkadaşlarının ABD'de 1977-1986 yılları arasında yapılan hemşirelik araştırmalarının incelemeleri sonucunda, araştırmaların %35'inde örneklem ve istatistiksel yöntemin yıllara göre azaldığı saptanmıştır. Çalışma sonuçları bulgularımıza uygunluk göstermektedir (4).

Tablo 4. Araştırma Düzeni Kriterlerinin Kongrelere Göre Dağılımı

Kongreler	ARAŞTIRMA DÜZENİ KRİTERLERİ					
	Özet	Giriş	Amaç	Gereç Yöntem	Bulgular Tartışma	Sonuç
I., II., III.Ulusal Hemşirelik Kongreleri	$x^2= 11.91$ SD: 2 $p<0.01$	$x^2= 69.261$ SD: 4 $p<0.01$	$x^2= 5.990$ SD: 4 $p>0.05$	$x^2= 29.419$ SD: 4 $p<0.01$	$x^2= 20.170$ SD: 4 $p<0.01$	$x^2= 8.016$ SD: 4 $p>0.05$
I., II.Ulusal Hemşirelik Sempozyumu	$x^2= 2.837$ SD: 1 $p>0.05$	$x^2= 1.761$ SD: 1 $p>0.05$	$x^2= 2.596$ SD: 1 $p>0.05$	$x^2= 1.338$ SD: 2 $p>0.05$	$x^2= 2.596$ SD: 2 $p>0.05$	$x^2= 1.958$ SD: 2 $p>0.05$
I., II.Cerrahi Hemşireliği Seksiyonu Bildirileri	$x^2= 1.460$ SD: 1 $p>0.05$	$x^2= 0.348$ SD: 1 $p>0.05$	4.857 SD: 2 $p>0.05$	$x^2= 0.511$ SD: 1 $p>0.05$	$x^2= 0.767$ SD: 1 $p>0.05$	$x^2= 7.628$ SD: 2 $p<0.05$

Tablo 5. Araştırma Tiplerinin Kongrelere Göre Dağılımı

Kongreler	ARAŞTIRMA DÜZENİ KRİTERLERİ		
	Amacına göre	Kapsadığı zamana göre	Veri Toplamı Biçimine göre
I., II., III.Ulusal Hemşirelik Kongreleri	$x^2= 16.181$ SD: 6 $p<0.05$	$x^2= 11.670$ SD: 8 $p<0.05$	$x^2= 21.698$ SD: 10 $p<0.05$
I., II.Ulusal Hemşireliği Sempozyumu	$x^2= 7.239$ SD: 2 $p<0.05$	$x^2= 2.039$ SD: 2 $p>0.05$	$x^2= 6.159$ SD: 5 $p>0.05$
I., II.Cerrahi Hemşireliği Seksiyonu Bildirileri	$x^2= 0.168$ SD: 1 $p>0.05$	$x^2= 0.00$ SD: 1 $p>0.05$	$x^2= 7.743$ SD: 4 $p>0.05$

Tablo 6. Araştırmaların Evren, Örneklere Seçim Tekniği ve İstatistiksel Yöntem Kullanılmayan Kongrelere Göre Dağılımı

Kongreler	ARAŞTIRMA DÜZENİ KRİTERLERİ		
	Evren	Örneklere Seçim tekniği	İstatistiksel Yöntem
1. Ulusal Hemirelik Kongreleri	$\chi^2= 16.011$ SO: 4 $p<0.01$	$\chi^2= 3.332$ SO:4 $p>0.05$	$\chi^2= 8.240$ SO: 6 $p>0.05$
2. Ulusal Hemirelik Kongreleri	$\chi^2= 1.255$ SO:2 $p<0.05$	$\chi^2= 2.596$ SO: 2 $p>0.05$	$\chi^2= 10.744$ SO:7 $p>0.05$
3. Ulusal Hemirelik Kongreleri	$\chi^2= 2.020$ SO: 1 $p>0.05$	$\chi^2= 3.535$ SO: 2 $p>0.05$	$\chi^2= 2.84$ SO:3 $p>0.05$

SONUÇ VE ÖNERİLER

SONUÇ

Kongrelere en yüksek katılım oranı Ulusal Hemirelik Kongrelere aittir. Ege Üniversitesi Hemirelik Yüksek Okulu 25.76 ile kongrelerce en yüksek katılım oranına sahiptir. Araştırmaların 19.39'u birden fazla Anabilim Dalının ortak alışma ürünüdür. Araştırmaların 38.48'i tek kişi tarafından yapılmış olup, 15.15'inde hemirelik girişimi ve uygulamaları ele alınmıştır.

Araştırma düzeni kriterleri bakımından tam olarak değerlendirilen *Çalışma* malının oranı 10.30, eksik olanların oranı ise 80.90'dır. Araştırmaların 72.12'sinde evren 75.15'inde örneklere seçim tekniği belirtilmemiştir. En çok hastalar (31.52) denek grubu olarak alınırlar. Araştırmaların 45.45'inde 1-100 arası derinlikle *Çalışma* ılımtır. Ayrıca araştırmaların 38.48'inde sadece yüzde dağılımlar kullanılmıştır. 3.03'ünde ne tür bir istatistik yöntemi kullanıldığı belirtilmemiştir.

Ulusal Hemirelik Kongrelerinde kullanılan alışma malının, araştırma düzeni kriterlerine uygunluğunun, yıllara göre olumlu yönde bir değerim gösterdiği iktisadi düzeyde anlamlı bulunmuştur.

ÖNERİLER

- Ara tırmalarını elde ettiğimiz bulgular ışığında; öncelikimizi şu şekilde toplayabiliriz.
- Profesyonel hemşireler ve aday hemşirelerin ara tırma konusunda yeterli ve niteliği sürekli eğitimi gereklidir.
- Araştırılacak konunun netleşmesi için, öncelikle konu hakkında yerli ve yabancı yayınların okunması iyi araştırılarak incelenmesi ve konunun uzmanları ile doğrudan ve *dolaylı* görüşmeler yapılması gereklidir.
- Ara tırma yapmanın zaman gerektiren bir iş olması nedeniyle, çok sınırlı ve kısıtlı sürelerde ara tırma planlanmasından kaçınılmalıdır. Kısa sürede yapılan ve benzerleri bu nedenle fazla olan ara tırmaların sayısı oldukça yüksektir.
- Am tırmanın amacı, niçin yapıldığı açık ve yazılmalıdır.
- Ara tırmaların bilimsel olmasında ara tırma düzeni kriterlerine uyulmalı, uygun örneklerin seçilmesi, doğru teknikleri ve istatistiksel yöntemlerden yararlanılmalıdır.
- Raporların, açık ve anlaşılır ve bilim el ara tırma düzenine uygun olarak yazılması gereklidir.
- Yüksek lisans ve doktora eğitiminde görevli danışmanların: ara tırmacılara, bilimsel ara tırma yapmanın önemi ve gereğini benimsetmekte model olmaları gerekmektedir. Bu noktada eğitimcilerin ele sürekli eğitim öz konudur.
- Deneyel ara tırmaların eksikliği göz önüne alınacak olursa, bu alanda bakım ve yenilik geçiren deneyel ara tırmalara daha çok yer verilmelidir.
- Ülkemizdeki sağlık ve eğitim sisteminin, ara tırma bulgularının hayata geçirilmesi konusunda sınırlayıcı olduğu gerçeğine rağmen; araştırmacıların, araştırma konularının uygulama alanına yönelik olmasına gayret etmeleri ve zaman zaman koşulları zorlamaları gerekmektedir.
- Hastanelerde ara tırma komitelerinin öncelikle kurulması ve kliniklerde çalışan hemşireler ara tırma yapmaya motive edilmelidir.

- Kongre özet formları. araştırmanın bütününi içeren (istatistiksel yöntemler, bulgular ve sonuç dahil) kısa bir özet şeklinde hazırlanmasına olanak sağlayacak şekilde düzenlenmeli. sonuçların inlenmesi için araştırma kabul edilmemelidir.
- Gelen özetler, isim ve adresleri kapalı olacak şekilde incelenmeye alınmalı ve subjektif degerlendirmelerden kaçınılmalıdır.
- Araştırma konularının özgünlüğü mesleğe katkısı öncelikle ele alınmalı. önceden benzerleri yapılmış çalışmalar olmamalarına dikkat edilmelidir. Böylece, benzer araştırmalar için harcanan emek ve zamanın boşa harcanmaması ve daha verimli kullanılması mümkün olacaktır.
- Kongre bilim el kurullarında belirlenen özel konu alanları dışındaki çalışmalar kabul edilmemelidir.
- Giderilebilecek türden hataları olan araştırmalar, bu hataları açık ve belirtilerek araştırmacılara gönderilmeli ve bu araştırmaların güncelliğini yitirmeden yeniden kazanılması sağlanmalıdır.

SUMMARY

ANALYSES OF NURSING RESEARCHES PRESENTED IN SYMPOSIUM AND CONGRESSES

The purpose of this study was to examine the research design and statistical methods of nursing researches carried out since 1985. The sample consisted of 330 researches. The findings showed that 80.90 of research was incomplete and 10.30 was complete from the point of view of the research design. In the 72.12 research the population of the study, and in the 75.15 research the sampling techniques were not mentioned. In the 31.52 of study, the subjects were patients. The number of the subjects, taken place in the study were between 1 - 100 in the 45.45 research. In addition, in the 38.48 research only the percentage used as a distribution method and there were some researches that the statistical method were not mentioned (3.03).

In the result, some suggestions have been made to the congress secretarial and researchers.

KAYNAKLAR

1. Akgönül G. Conk Z. "Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulunda yüksek lisans ve doktora eğiliminin gelişimi ve yapılan araştırmaların inelenmesi" i. Ulusal Hemşirelik Bilim Sempozyumu. 11-12 Eylül 1986. İstanbul, 145-52.
2. Kum E. "Hemşirelik akademik çalışma. temel ve mezuniyet onrası çalışmaları" i. Ulusal Hemşirelik Kongresi Bildirileri. 13-14 Eylül 1985 İzmir. 1-8.
3. McKinney V. Burn N. "The effective presentation of graphs" Methodology Corner. Nursing Research. 42: 4. July/August 1993.250-2.
4. Moody LE. Wilson ME. Smyth K ve diğerleri. "Analysis of a Decade of Nursing Practice Research: 1977-1986". Nursing Research 37-6 November, December 1988. 374-9.
5. Rivlin B. Bachtel D. Sap A. "Self-Assessment Instrument in Qualitative Research" Nursing Research. 42: 5 September/October 1993.300-1.
6. Schultz SE. "Exploring The Benefits of a Subjective Approach in Qualitative Nursing Research" Journal of Advanced Nursing 20 1994. 412-7.
7. Sencer M. Sencer Y. "Toplumsal araştırmalarda Yöntembilim" Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayınları no: 172 Ankara. 1978. 65-7.
8. Sürenbuloğlu İE Sa 11ık Bilimlerinde Araştırma Teknikleri ve İstatistikleri Mali yayınları Mayıs. 1978. Ankara.
9. Tezcan S. Epidemiyoloji: Tıbbi Araştırmaların Yöntem Bilimi. Hacettepe Halk Sağlığı Vakfı. Yayın no: 9211 Ankara. 1992.
10. Tiller MG. Kleiber C, Steelman V ve diğerleri. "Influencing Research in Long Term Care" Nursing Research 43: 5 September/October 1994. 307-3.
11. Uyer G. Hemşireliğe Genel Bakış. Ankara 1992. 149-56.
12. Velfoğlu P. "Hemşirelikte Bilimselleşme ve Değişim" Dergi "U" Bazal Matbaası. İstanbul. 1985. 163-90.